

Monumentnummer*: 527922

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 31 oktober 2006
Kadaster deel/nr 82747/170

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Leersum Utrechtse Heuvelrug Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Leersum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Leersum B 704

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 11 (Burg. van den Boschlaan bij 63): TOMBE VAN NELLESTEYN behorend tot de historische buitenplaats Broekhuizen.

Aan de noordkant van de Rijkstraatweg ligt op de Donderberg de Tombe van Nellesteyn.

Het mausoleum en uitzichttoren is een ontwerp van J.D. Zocher jr. uit 1818 en bestaat uit twee gedeelten, een brede lage onderbouw waarin de grafkelder is ondergebracht en een hoge slanke bovenbouw, de uitzichttoren. In de onderbouw, die in de heuvel is ingegraven bevindt zich het mausoleum van het geslacht Van Nellesteyn. Aan de voorzijde hiervan is een dichtgezette rondboogtoegang met een sluitsteen waarin het jaartal 1818 is opgenomen. De onderbouw heeft een sobere versiering met een klimmend fries ter weerszijden van de toegang. De bovenbouw heeft de opzet en het uiterlijk van een Romeinse tempel. Het bestaat uit een laag basement met daarboven twee geledingen. De onderste geleding is sober en ongedecoreerd en fungeert ogenschijnlijk als sokkel voor de bovenste. Die is aan alle vier zijden op de hoeken versierd met Dorische pilasters met een kapiteel die een fries met triglyphen draagt. Aan alle vier zijden wordt het muurwerk door een fronton beëindigd. Op de hoeken zijn acroteria met gevleugelde zandlopers aangebracht. In ieder gevelvlak zit een klein venster. De bovenbouw met zijn onderdelen is van een pleisterlaag voorzien. Via een inwendige trap kan men het dak bereiken vanwaar een ver uitzicht naar de buitenplaats en het rivierengebied mogelijk was. Aan de voet van de tombe een rechthoekig, schuin aflopend terrein, door een ijzeren spijlenhek omgeven, dat als begraafplaats voor

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de inwoners van Darthuizen dienst deed. De tombe maakt onderdeel uit van de parkaanleg bij Broekhuizen en is met een slingerend met beuken beplant pad en een zichtlijn daarmee verbonden. Deze is ondanks een servituut van uitzicht van 1928 inmiddels dichtgegroeid.

Waardering

De tombe van Nellesteyn is van belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde architectonische vormgeving;
- vanwege zijn functie als mausoleum en uitzichtstoren;
- vanwege de bijzondere plaats die hij inneemt in de parkaanleg van Broekhuizen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument